

Deegaan

Guri / Hel Guri
Kirada Guryaha
Darismimada
Telefishinka / Interneetka / Telefoonka
Qaaditaanka Qashinka

Guri / Hel Guri

Inta badan dadka Swiserlaan waxay ku nool yihii guryo kiro ah. Raadinta guryaha ma ahan marwalbo mid aad u fudud qiiimaha kiradana waa mid sare.

Suuqa Guryaha

Inta ugu badan bulshada ku dhaqan Swiserlaan waxay ku nool yihii guryo kiro ah. Maadaama yartahay dhul bannaan oo guryo laga dhiso ayaa qaasatan Magaaloyinka iyo bartamaha degmooyinka yihii kuwo guryaha bannaan ee kirada ah ku yaryihii. Sicirka kirada guryaha waa mid sare. Ma ahan mid kabaxsan caadi ahaanshaha in saddex meelood dakhliga kusoo galo lagu bixiyo kirada guriga. Waxaa wanaagsan in laga raadsado guryaha meel ka baxsan bartamaha magaalada. Sidoo kale kirada guryaha ururada deegaanka dhiseen waa kuwo inta badan aad u qiimo jaban. Sidaas darteed ayaa qasab ah inaad bilowga horeba iibsato qayb ka mid ah xubinimada ururkaas (Anteilsscheine). Qoysaska aan haysan lacag badan hadii ay buuxiyaan shuruudo qaar waxay dalban karaan kaalmada Qoysaska ee kirada guryaha (Familienmietzinsbeiträge).

Guri / Guri raadis

Guryaha kirada ah ee bannaan waxaa laga helaa bogag badan oo interneetka ah. Sidoo kale joornaalada waxaa lagu soo qoraa xayeysiinta guryaha bannaan. Dadka qaar ee iska kireynaya guryaha waxay sidoo kale kusoo qoraan boorarka ku dhex dhagsan goobaha ganacsiga ama meelo kale. Laakin guryo badan ayaa inay bannaan yihii si caam ah loosoo bandhigin. Hadaba waxaa fiican in la weydiyo ehelka iyo dadka aad taqaano in guryo kiro ah meel ku ogyihii.

Dalbashada guri kiro ah

Qofkii daneeynaayo guri kiro ah sida caadiga ah waxuu la xiriiraa milkiilaha guriga ama shirkada masuulka ka ah waxuuna la dhigtaa ballan uu iskaga soo fiiriyo gurigaas. Hadii aad doonayso inaa dalbato guriga waa inaad buuxisaa foomka isdiiwaangelinta. Sidoo kale inta badan milkiilayaasha guryaha waxay dalbadaan warqada diiwaanka deymaha (Betreibungsregisterauszug) iyo xog fiican oo kusaabsan dakhligaada. Sidaas ayay ku hubinayaan inaad iska bixin karto kirada guriga. Warqada diiwanka deymaha waxaa laga helaa Hay'adda deymaha ku shaqada leh (Betreibungsamt). Maadama guryaha ay soo dalbanayaan markiiba dad aad u tirobadan ayaa waxaa lagu taliyaa in markiiba uu qofka guryo badan isla dalbado.

Guri / iibsiga Guryaha

Ajaanibta ku nool Gobolka Basel-Stadt ee haysta Sharciga Dalka Jooga C waxay si aan xadidnayn uga iibsan karaan guryo. Sidoo kale iyana dadka u dhashay yurub EU/EFTA ee haysta Sharciga Dalku Jooga B. Dadka kale ee haysta Sharciga Dalku Jooga B waxay iibsan karaan guryaha kaliya hadii ay iyaga deganaanayaan guryahaas. Hadii uu qorsheynayo qofka iibsanaayo inuu isla isaga ku noolanayn gurigaas uu iibsaday waxaa laga rabaa ogolaansho. Si kastaba ha ahaatee iibsiga guryaha waxaa mar walbo loo baahanyahay nootaayo. Dadka haysta Sharciyada kale ee (L,F) macquul ma ahan inay iibsadaan guryo. Macluumaadka ugu saxsan waxaa bixiyo Xarunta dhexdhedaadisa murannada ijaarka (Schlichtungsstelle für Mietstreitigkeiten).

Macluumaad dheeraad ah ([linkiyo, cinwaano, waraaqaha](#) [macluumaadka, buug-yaraha](#))

www.hallo-baselstadt.ch/so/wohnen/wohnung--haus-finden

Kirada Guryaha

Qofkii ku nool guri kiro ah waxuu leeyahay Xuquuq iyo waajibaadyo sharci ah oo kala duwan. Tusaale ahaan milkiilaha guriga ugama saari karo qofka kirada ku jiro si degdeg ah. Sidoo kale dadka kireysanaya guryaha waa inay ilaaliyaan nidaamka.

Qandaraaska Kirada Guriga

Sida caadiga ah kireeyaha iyo kireestaha guryaha waxay kala sixiixdaan qandaraaska guryaha oo qoraal ah. Waxaa sidoo kale macquul ah in afka lagu kala sixiixdo. Laakin midaan laguma taliyo. Marwalba waxaa dhaqan galoo qandarasyada guryaha ee ugu yaraan xuquuqda iyo waajibaadkoda ku xusan yihiin Xeerka (Obligationenrecht).

Kirada

Kirada waxay ka koobantahay sida caadiga ah Qiimo kiro go'an iyo Qiimo dheerad ah (Nebenkosten) (Tusale ahaan Kululeeysada, biyaha qandaca ah iwm.) oo la isku daray. Waxaa lagaa qaadi karaa kaliya Qiimaha dheeraadka ah ee ku xusan qandaraaska kirada. Kirada caadi ahaan waa in bilwalbo lasii hormariyaa. Kireeyaha waxaa la ogolyahay kaliya inuu sababo cad awgood kor ugu qaadi karo qiimaha ijarka. Qiimo kordhinta waa inuu waqtii hore foom rasmi ah kusoo gudbiyaa. Qiimo kordhinta waxaa lagaga dacwoon karaa 30 maalin gudahood Hay'ada dhexdhexasidinta (Schlichtungsbehörde) ee gobolka.

Kireeyaha waxuu sido kale dalban karaa inaad bixiso damaanad (Kaution) ugu badnaan 3 bilood kiradooda ah. Hadii aad ka guureyso guriga waa laguu soo celinayaad damaanadas. Kireestaha guriga waxuu xaalandaha qaar ka dalban karaa kireeyaha qaab qoraal cad ah inuu u sameeyo qiimo dhimis (Mietzinssenkung). Sida marka ay asalka xisaabxirku si cad isu badalo.

Soo degitaanka Guriga

Marka lasoo dagayo guryaha waa in lakala qortaa sida qandaraaska guryaha oo kale Liiska waxyaabaha guriga ka maqan oo nidaamsan (Wohnungsabnahmeprotokoll). Halkaan waxay isla meel dhigayaan si qoraal ah kireeyaha iyo kireestaha walxaha ka maqan guriga. Midaan waxaa lagu hubinayaan in qofkan cusub ee soo dagayo guriga aan dusha loo saarin waxyabihii uu ka xumaaday kireestahii hore. Qofkii haysto Xayawaanada Guriga waa inuu waqtii hore sii ogaadaa inuu guriga ku haysan karo iyo inkale. Fiilo gaar ah: Guriga cusub markaa soo degto waa in 2 usbuuc gudahood aad iska diiwangelisaa Xafiiska Maamulka degmada.

Waxyabaha ka xumaado guriga

Waxyabaha yaryar ee ka xumaado guriga waa inuu kireeystaha iska bixiyo (Tusale ahaan, Tuubada Qubeyska ama saabuun saarka). Waxyabaha waaweyn ee ka xumaado guriga waxaa qarashkooda qabo Kireeyaha. Hadii dhibkaas kireeystuhu geystay sidoo kale waa inuu isaga iska bixiyo. Xaaladan oo kale waxaa loo baahanyahay Ceymiska Magdhowga Qaaska ah. Haddii ay wax hallaabaan ama aad doonayso inaad wax kabadesho guriga (Tusaale inaad riinji mariso) waa inaad la xirirtaa kireeyaha. Haddii ay wax weyn ka maqan yihiin guriga (Tusaale kululeysada oo aan shaqeynayn ama Qasaladii dharka, Buuq iyo sawaxan dheeri ah sababo dhismo agtaada kasocdo oo kale) waxaad xaq u leedahay qiimo dhimis ijaar illaa iyo inta laga hagaajinayo.

Warqadda ka bixidda guriga

Kireeystaha waa inuu qandaraaska furan ee Guryaha waqtiga ugu saxsan isaga baxaa. Inta badan waxaa laga bixi karaa bil kasto dhammaadkeda (marka laga reebo 31.12.). Inta badan ballanta ka bixitaanka guriga waa muddada ku qoran qandaraaska guryaha. Sida caadiga ahna waa 3 bilood. Warqadda ka bixidda guriga waa inay kireeystaha gaarto ugu dambeyn maalin kahor mudada kabixitaanka guriga. Waxaa lagu taliyaa in warqadaas lagu diro nooca boostada ee dabagalka leh (Einschreiben). Marka Kireeyaha warqada kasaarista guriga qorayo waa qasab inuu isticmaalo warqad dowli ah. Kireeystaha waxuu haystaa muddo 30 maalin ah uu kaga hor doodii karo Hay'adda dhexdhixaadinta ka saarista guriga.

Macluumaad dheeraad ah ([linkiyo](#), [cinwaano](#), [waraaqaha](#) [macluumaadka](#), [buug-yaraha](#))

www.hallo-baselstadt.ch/so/wohnen/wohnung-mieten

Darisnimada

Guri walbo iyo xaafad walbo ma ahan xiriirkooda darisnimo mid isku si u xoogan. Si kastaba ahaatee waa mid aad loogu taliyo in wada hadalka dariska la raadiyo gaar ahaan marka khilaaf jiro.

In lawada xiriiro

Xaafadaha iyo guryaha qaar xiriirkooda waxay u wanaajiyaa si wanaagsan (Tusaale xafladaha iwm.). Meelaha kale kama ahan wax aad caadi u ah. Qofka ku cusub guriga inuu is baro deriskiisa waa mid aad ugu baahsan gobolka Basel-Stadt. Hadii derisku doonayn in xiriir lala sameeyo ma ahan dhibka deriska cusub ee soo dagay. Markaas waxaa haboon in xooga lasaaro deris wanaag dabci wanaagsan. Waxaa sidoo kale jiro qaabab kale oo bulshada xaafada ay kuwada xiriiri karaan, tusaale ahaan in lagu biiro Kooxo.

Nidaamka Guriga

Inta ugu badan guryaha ay ku nool yihiin dad badan oo kala duwan waxay leeyihii nidaamka guriga (Hausordnung). Warqadan nidaamka guriga waxa si wada jir ah la isku siiyaa iyada iyo qandaraaska ijarka guriga. Waxaa ku xusan warqadan nidaamka wada noolaanshaha iyo wada isticmaalka qolalka dadka kawada dhexeeya sida Qasaalada dharka. Swiseerlan ahmiyad badan ayaa la siiyaa in la ilaaliyo nidaamkaan. Waxay aad usaameysaa inta badan waqtiyada nasashada taaso waliba qayb kamid ah ay tahay mid sharci ah.

Khilaafaadka

Haddii qofkale oo kula dagan guriga ilaalil waayo nidaamka guriga oo aad dareento in uu ku dhibaayo, waxa fiican in marka ugu horeysaba aad raadiso wada hadal idin dhex mara adiga iyo qofkaas. Haddii taas xalku noqon waayo waxaad la xiriiri kartaa milkiilaha guriga ama kireeyaha. Xaalada aadka culusna waxaad wargelin kartaa booliska (Iambarka Telefonka 117). Booliska waxa lama horaan ah in la waco marka aad marqaati ka tahay rabshado ka dhacaya guriga agtaada ah adiga oo deriskaada bad qabkooda ka walwalsan.

Macluumaad dheeraad ah (linkiyo, cinwaano, waraaqaha macluumaadka, buug-yaraha)

www.hallo-baselstadt.ch/so/wohnen/nachbarschaft

Telefishinka / Interneetka / Telefoonka

Adeegga Interneetka, Teleefonka iyo Telefishinka xarkaga leh waxaa jiro shirkado kala duwan oo bixiyo. Adeegyada qeybo kamid ah waxay ku xirantahay hadba halka aad degantahay. Qiyaastii dhammaan dadka ku nool wadanka oo dhan waxaa waajib ku ah bixinta adeegga idaacadaha iyo Telefishinka.

Qarashaadka Idaacadaha- iyo Telefishinka

Asal ahaan Dhammaan dadka ku nool Swiserlaan waa inay bixiyaan qarashaadka radiyaha iyo telefishinka (Radio- und Fernsehgebühren) ee kamadax bannaan haysashada qalabkas. Qarashaadkan sharciga ah waxaa lagu caawiyaa Telefishinka iyo radiyaha qaranka (SRG SSR) iyo waliba xarumaha idaacadaha iyo telefishinada gaarka loo leeyahay. Ururinta lacagahan waxaa ku shaqo leh shirkada la yiraahdo Serafe. Lacagaha waxaa la ururiyaa sanad walba. Dadka qaata Dhaqaalaha dheeriga ah waxay awoodaan in aan laga qaadin lacagahan.

Telefoonka, Interneetka, Telefishinka

Adeegga Interneetka, Teleefonka iyo Telefishinka xarkaha leh waxaa jiro shirkado kala duwan oo bixiyo. Kuwa qaar waxay ka howl galaan gobolo gaar ah. Waxay ku xirantahay hadba halka aad ku nooshahay iyo marka qaar adeega aad doonaysid inaad isticmaasho. Isbarbardhig in la sameeyo waa wax fiican sababtoo ah qjimaha adeegyada way kala duwan yihiin. Qadka Interneetka guryaha caadi ahaan waa kuwo xawaarahoodu aad u dheereeyo. Baraha Interneetka lagu kireeyo waa kuwo aad u yar sababtoo ah guri qiyaastii guri walbo waxaa ugu xiriirsan Qad interneet ah.

Macluumaad dheeraad ah (*linkiyo, cinwaano, waraaqaha macluumaadka, buug-yaraha*)

www.hallo-baselstadt.ch/so/wohnen/tv--internet--telefon

Qaaditaanka Qashinka

Qaaditaanka Qashinka waxaa u xilsaaran maamulka degmada. Sidaas darteed ayaa degmo kasto waxay leedahay sharci u gaar ah. Kala saarista Qashinka waxaa la siiyaa ahmiyad weyn waana sababta ay u jiraan goobo kala duwan oo lagu kala guro.

Kala saarista Qashinka / Dib u habaynta

Kala saarida qashinada waxay caawinaysaa qurxinta bii'ada aan ku noolnahay iyo keydka dhaqaalaha. Qashinka haleeya bii'ada ama dib loo isticmaali karo waxaa jira goobo gaar ah oo lagu ururiyo (Warqadaha, Batariyaasha, Dhalooyinka, Kaartoomada, Qashinka Cagaaran, Aluminiyumka, biraha, Dharka, Saliida iwm.). Dhammaan kuwan kuma jiraan Qashinada guryaha. Degmo kastaa waxay leedahay Jadwal qaaditaan (Entsorgungsplan) ama Taariikh qorka Qashinka (Abfallkalender), kaaso la isasiyo marka la is diwaangelinayo. Sidoo kale halkaa waxaad ka heleysaa noocyada qashinka ee waqtiyada la ogolyahay in la tuuri iyo goobta lagu tuuri karo. Waa mamnuuc in lagubo qashinka ama lagu tuuro meelo aan loogu talagalin. Caagadaha (PET-Flaschen) iyo waxbyaabaha kale ee sajilan waxaa lagu tuuri karaa inta badan si bilaash ah goobaha wax lagu iibiyo oo dhan.

Bacaha Qashinka / Koollada Qashinka

Qashinka aan dib u habaynta lagu samayn karin ee guryaha Basel (Hausmüll) waa in lagu ridaa bacaha rasmiga ah ee qashinka kadibna la qaado. Degmooyinka Riehen iyo Bettingen waa in Bacda qashinka oo lagu sii dhajiyay Koollada Qashinka la isla qaado. Qiimaha Bacaha iyo Koollada Qashinka waxay ku jiraan qarashaadka qaaditaanka qashinka. Bacaha ama Koollada waxaa la iga iibsan karaa tusaale ahaan Goobaha ganacsiga iyo dukaamada degmada ama xafiiska degmada qudhiiisa. Bacda Qashinka waa in maalin go'an oo kamin ah maalmaha usbuuca la dhigaa wadada (ama marmar aan badnayn la dhigo xarumo kale oo lagu uruuriyo). Lama ogola in maalin aan ahayn maalinta qashinka la qaadayo in lasoo dhigo qashinka. Guryaha ay ku noolyihiiin qoysas fara badan waxaa jiro marmar Sanduuqyada qashinka u gaarka in lagu rido. Haddii aad su'aalo qabto Xafiiska Degmada aad ku nooshahay ama Deriskaada ayaa ku caawin doono.

Qashinada Gaarka ah

Qashinada gaarka ah (Sonderabfälle) waa in si gooni ah loo qaado maadama ay ku jiraan walxo sun ah ama waxyeelayn kara bii'ada aynu ku noolahay. Waxaa kamid ah tusaale ahaan, riunjiga, Kiimikada, Bateriga, waxyabaha korontada ku shaqeeya, Nalalka ama sidoo kale dawoyinka dhacay. Sinaba kuwan uguma jiraan kuwani qashinka guriga. Inta badan waxaa lagu tuuri karaa goobahii laga soo iibsaday. Soo saaraha iyo iibiyaha waxaa waajib kasaaran in si bilaash ah ay qashinkaan dib ula laabtaan.

**Macluumaad dheeraad ah ([linkiyo](#), [cinwaano](#), [waraaqaha](#)
macluumaadka, buug-yaraha)**

www.hallo-baselstadt.ch/so/wohnen/abfallentsorgung